

S afak sötü tüm gençliğe
A ettiğin gençlik köşede
L ayık, dindar bir arada
O ndördüncü yaşlığında
M ekân bildik seni S A L O M .

YAAKOV BARHA

AZİZ DOSTUMUZ YAAKOV'A

Yazarlığınızın yanında, şairliğinizde bulunduğuunu memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz, tebrik ederiz.

Köşemizin yıldönümünü hatırlamanız bizlere sevinmiştir. Çalışmalarınızda başarılar dileriz, aziz ve fedakâr dostumuz.

En derin saygılarımıza
Derleyenler

Türk-Musevi Basınının Tarihçesi

Geçen Haftadan devam

Kuruluşundan bugüne dek gelip geçen Türk-Musevi basınının (gazete-dergi) adlarını sıralamadan önce, notları arasında uzun süre kalmış ve yazarımları su anda kestiremediğim ilginç bazı satırları yazımıza katmak isterim. Gerci bu bir otokritik gibi bir şey olacak amma, gerçek balıkçıla sıvanmaz. Gerçek her zaman gerçek olarak kalır. Evet, yazı şu: «Yazarm ilk işi göz boyamaktan, okurlarını kandırmaktan uzak, kendime yararlı olmaktadır. Toplumu büyük görmeden toplumun sorunlarıyla ilgilenmek, kararlılıkla yürüyenlere gücü yettiğince ışık tutmak, gerçek aramak ve bularası içinde olduğu sürece kimseye iftira etmemen, kim senin onuruna söyle düşürmeden, yalana dolana sap-

Nesim BENBANASTE
madan gerçeği bulup onu dile getirmek, yazarın kaçınılmaz şereflerinden. Bu bakımdan eli kalem tutan herkes yazar olamaz. Esasen yazarlık güç bir uğraştır. Dile getirdiği konularda yazar haklı olabildiği gibi, bazan da yerine sözlerle gülüne duruma da girebilir. Bu bakımdan yazar çok, ama pek çok okumalı. Duygularına herkesten çok hâkim olmalı. Yazıklarını tekrar ve tekrar gözden geçirip, sık sık kendini yenilemeye bilmelidir.»

Değerli okurlarım, sözü gereğinden çok uzatıp gülüne bir duruma düşmekten, kurulusundan bugüne dek, Türk-Musevi basınının tarih ve adları ile sıralamaya çalışalım:

A — İSPANYOLCA GAZETELER:

- 1853 «Or Israel» (Leon de Haim Gastro).
- 1855 «El Manadero».
- 1860 «Journal Israelit» (Yehezkel Gabay) Hafizada 3.
- 1867 «El Luzero».
- 1871 «El Nacional» (Mois Dal Mediko-David Fresko).
- 1871-27.3.1930 «El Tiempo» (Haim ve Izak Karmona) Haftada 3.
- 1871 «El Progreso»
- 1872-1930 «El Telegraf» (David Fresko).
- 1908 «La Patria».
- 1908 «La Boz».
- 1909 «El Relampago».
- 1911 «El Correo» Haftada 3.
- 1931 «La Boz del Oriente».
- 1931 «La Tienda de Yaakov».
- 1947 «Sabat» (Moše Benbasat - Izak Yaes).
- 1947 «Ór Yehuda» (Nisim Çiprut).
- 29.10.1947 «Salomon» (Avram Leyon).
- 1948 «Atikva» (Sabetay Leon).
- 1950 «La Varax» (Moše Benbasat).
- 1951 «La Luz» (E. Menda, R. Bali, I. Misistrano, M. Belman).
- 1951-1972 «La Vera Luz» (Hoca Ilyazer Menda).
- 1951-1955 «La Luz de Turkiya» (Robert Bali).
- 1958-1959 «El Tiempo» (Moše Belman).

B — DERGİLER:

- 1879 «El Sol» (David Fresko).
- 1885 «El Radeo de Luz».
- 1886 «El Amigo de la Famia».
- 1888 «El Instruktur».
- 1894 «La Edision de Jueves del Telegrafo».
- 1909 «El Judío» (David Elnekave).
- 1923-1938 «Hamenora».
- 1939 «La Boz de Turkiya» (Albert Kohen).

C — MİZAHİ YAYINLAR:

- 1860 «Cohai i Cohayko».
- 1908-1931 «El Jugeton» (Elia Karmona).
- 1908 «El Burlon».
- 1909 «El Cuflete».
- 1910 «El Grasiozo».

D — İRANİCE YAZI TÜRKÇE SÖZLÜKLERİ:

- 1867 «Sarkiye».
- 1872 «Zeman».
- 1876 «Ceride-i Terceme».
- 1888 «Üstad» (Moiz Fresko) İzmir'de.
- 1889-1908 «Meserret» İzmir'de.
- 1899 «Ceride-i Lisan» (Av. A. Naon).

E — TÜRKÇE DERGİ - GAZETE:

- 1947 «Türkîye'nin Ses» (Sami Kohen).
- 1958 «Haftanın Ses» (Robert Sezer).

(Devamı haftaya)

Bu hata bize gelen cevapla «Mutlu bir yuva», bu rumez sahibinin gazetemize gelerek mektuplarını almasının rica ederiz.

—oo—

Beyaz tenli, kara gözlü, siyah saçlı çok güzel ve iyi bir ailedenim. 28-32 yaşında, uzun boylu, esmer, yakışıklı, görgülü, zengin ve iyi bir ailede bir gencle tanışmak arzusundayım.

«YAKIŞIKLI»

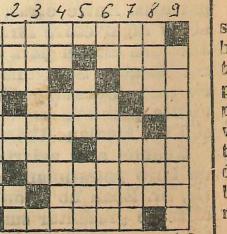
Rumuzu ile

—oo—

27 yaşında müzik, danstan hoşlanan is sahibi, çevremde neseli ve dürüst olarak tanınan bir gencim. Bir yuvaya her bakımdan mutlu edebilecek vasıflar sahibim yaşama uygun romantik bir Bayanla mesut bir yuva kurmak arzusun dayım.

Rumuz «Yeni Yıl»

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

- Yüz, tabanına tutturulmuş kordonlardan oluşan hafif ayakkabı.
- Zerre - Ezinc.
- KumAŞların aprelenmesinde kullanılan makine Değnek..
- Tersi ördek - Kısa zamam..
- Valide (çoğul)..
- Alâmeti farika - Kabıuya birlikte tartılan bir şeyin kabının ağırlığı..
- Erkinci, bırakınca..
- Bir uzunluk birimi - El ve yüz yıkamak için üzerinde suyu, leğen bulunan masa biçiminde mobilya..
- Bayağı olma halı..

YUKARIDAN ASAĞIYA:

- Duvarları örtmek üzere diplere dişken bir bitki çesidi..
- Büyükbaba - Nikelin simgesi - Su (eski dil)..
- Borsa ve bankacılıkta «itibari» anlamında kullanılan Fransız kökenli sözcük.
- Bir uzunluk birimi - Derisi olan..
- İlkel bir taş - Arılar yapan..
- Kimyada lântanın simgesi - Arap göçebesi..
- Sikintı verme, üzü - Tersi ne az ne çok..
- Keder - Tanrı..
- Bir giysi..

GEÇEN HAFTAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

- Patates - 2. Ateşli.. At.
- Rizk - Neşe - 4. Aşk - Asker - 5. Meret - 6. Kar - Geçme - 7. Eken - El -
- Esna - 9. Erime - Sim..

YUKARIDAN ASAĞIYA:

- Para - Keçe - 2. Atışmal - 3. Tezkere - 4. Aşk - Nem - 5. TL - AEG - Se..
- Einstein - 7. Ek - As - 8. Aşerme - 9. Eter - E - lem..

—oo—

Leon ESKENAZI

ta ke tendra lugar el 12 janvie 1976.

Este es la maz grande preva ke Israel es aitado a la politika i a la ekonomia amerikana. De esto se entiende dunke ke, Israel no es endependiente en sus aktos. Los terroristas palestinos, se infiltraran en Israel, gares ke kavzaron grandes danios morales i materiales, Agora kero i yo azer la mezma koza en las bazas de los Palestinianos ke me konsejas, ke aga o no?»

Signa la repuesta ke viendra de Washington, el governo israeliano ajisara en kon-siguenza.

El presidente Sedat :

Los Amerikanos devrian entrar en dialog kon los Palestinianos

El Prezidente Sedat en una deklarasion de dio a la Ajencia France Presse reafirmo ke los Amerikanos « devrian empesar el dialog kon los Palestinianos afin de facilitar, mas despues, a los Israeliens la kontinuation de este dialog.»

El pensa ke seria «ilojik i encustia» de demandar a los Palestinianos, a los kua-los desde vente i siete anios les refuzan, i sus tierras i sus deregos, de rekonomoser Israel.

Si era yo en sus lugar, diso el, no lo azeria nunka. Es bien klaro, diso el Prezidente eñisiano, ke el problem palestino es un problem nauramente «politik» i ke deve ser konsiderado komotal. A este eguardo, izo akodar ke dezea a ke los Palestinianos formen un governo provvisorio.

Esto diço, el Prezidente Sedat admite ke no save lo a la proksima generasion los Palestinianos pensan, en paz i bien otros.

24 ORAS PA JUDIO

Una opera ras para el Eñisiano, fue o-ris ke permiso a las les de korelo sion del apodo.

Mas de sie renta sentr en Paris i el Sr. André A del komite Apelo Unif Fransia, pre ekran de la yetoskop 55 program son korso del ministro de Is Rabin, se a mente a los sia. Despues de aktualidad i las kud mas «empoyos. Por 1 gram, un f Israel, reali Nord, emig mostrado.

Al dia si de voluntad de diez mil Paris, i sie nes fueron suskiverse. El bilans fue: 3.500 dos milion frankos. Es aklarado Mişel Topmour, resp zidente del direktor Unifiado.

SUKSES KOMUNIS NO EN LA MUNIS NA

Yerusalay mera vez d ko anios e nisto israel grande suk stiones mun ret.

Apenas l seso fue ei do el negr via ke kaiia kayes se ig en aziendo El deputad krivano Te este sukse ra la sivda la sivdad d res por la hristianos un Muzulm. Esto es el forma sosi ret.

kucak dolusu para

YILIN DÖRDÜNCÜ ÇEKİLİŞİNDE BIR KİŞİYE 50.000 LIRA

Ayrıca 10.000, 5.000, 1.000, 500, 250 ve 100 er liralık çeşitli para ile 5000 liralık tahlil ikramiyeler

SON PARA YATIRMA TARİHİ
31. ARALIK 1975
ÇEKİLİŞ TARİHİ
22 MART 1976

BANKA KOMERCİYALE İTALYANA

İlanlılık 4171

1. GENCLERİN HÖGECİ

Türk-Musevi Basınının Tarihçesi

Okularımız kis. bir süre önce, Türk - Musevi basının tek organı olan «Salom» gazetesiin 28inci yayını yilini kutlaması nedeniyle «Honor a el Salom» (Salom'a onur) başlığı altında yayılanın sayın Isaak Misis trando'nun ilginç yazısını kuşkusuz hatırlıယıacaklardır.

Yukarıda sözü edilen ilginç yazısı göre: «Dünya Musevi'leri bu yıl Amsterdam'da Sefaradim Musevileri tarafından kurulan Musevi basının (300) ncü yayın yılını kutlamaktadır.»

Dünyada Musevi basımı, 300 ncü yayın yılına erişmesi karsısında önce dünya sonra da Türk - Musevi basının tarihçelerine bir göz atıp bu konuda söz etmek yerinde olur.

Topluluğumuzun yasantisina ışık tutmuş olan merhum Prof. A. Galante'nin «Türkler ve Yahudiler», «Turcs et Juifs», «Mistioire des Juifs d'Istanbul I-II» ve benzeri eserlerinde gerek matbaacılık, gerekse Musevi gazeteleri yazarları konusunda ilginç satırlar görülür. Bu konuda araştırma yapmak istiyenlere sözü edilen kitaplar kaynak niteliğinde tasır.

Efendim, matbaanı Hans Gutenberg tarafından 1450 yılında icadından tam 20 yıl sonra, Musevililerin 1470 te İtalya'da İbranice harflerle kitap basmağa başladıkları görülür. Daha sonra İspanya'dan gelen Musevililer 1494 yılında İstanbul'da herkes-

Nesim BENBANASTE
ten önce matbaayı kurar... İstanbul'da Arabi harflerle islemeğe başlayan ilk matbaa ise İbrahim Müteferrika adlı bir Macar dönmüşinin 1727 yılında açtırdığı matbaadır. Bu matbaanın harflerini dökmek mürettebi ve hakkâki İstanbul'da matbaacılıkla uğraşan «Yona» adında bir Musevi idi... Bu matbaa az bir süre sonra genişledenlerden ötürü kapannmış ve aşağı yukarı 40 yıl sonra tekrar çalışmaya başlar...

Matbaa konusunda kısa bilgi verdikten sonra, asıl konumuz olan gazetenin tarihçesinden de söz etmek yerinde olur... Yeryüzünde gazete niteliğinde ilk organ Cin'de ve Romalılarda görülmüştür. Gümümüzdekilerin başlangıcı olarak, ilk gazete Almanya'da 1615 yılında yayınlanmağa başayan «Frankfurter Journal»dır. Türkiye'de yayılanın ilk gazete ise, 11.11.1831 yılında 2 ncı Sultan Mahmud'un emriyle «Takvim-i Vakayı» adı altında, günümüzdeki «Resmi Gazete» niteliğinde yayınlanmağa başlar... Bağımsız Türk basımı ise 1860 yılında, Türk gazeteciliğinin piri sayılan Agah Efendi'nin yattığı ilk bağımsız gazetesi «Tercüman-i Ahval» ile başlar... Diğer taraftan direğebiliriz ki; bu tarihten, yanı 1860 yılından tam 7 yıl önce, Türk - Musevi basımı-

(Devam 4 üncü de)

Bir Se : Ibrahim Safi

Uluslararası ressamımız Ibrahim Safi Ankara sergisinden hemen sonra, Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Galerisinde 1975 İstanbul Sergisini açtı.

Bilindiği gibi Almanya, Fransa, İtalya, Avusturya, Atina v.b. ülkelerde açtıgı sergilerle uluslararası üne kavuşan değerli sanatçımız

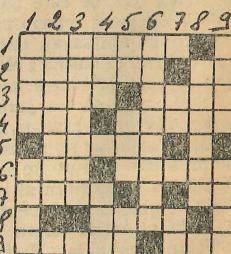
Bu hafta bize gelen cevaplar «İyi bir es». Bu rümu sahibinin gazetemiz gelerek mekiüplarını almasının rica ederiz.

—OO—

30 yaşında iyi geliri olan dul bir gencim, mutluluğu, sıcak yuvasında arayan, seyahat, müzik, danstan hoşna sarışım Bayanların tafsilatlı yazmaları.

Rumuz
Gerçek ve öz

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

- Patlicangillerden, yaprakları ve sürgünleri acı bir bitki ve bunun toprak altındaki beslini yumruları.
- Coşkun - Faydalı bir hayvan.
- Doygu, azık - Üzüntüsü olmamaktan doğan ve dışarıdan gönül ağıklığı...
- Sevi - Nefer.
- Sıkıntı veren seyler veya kimseler hakkında söyleşgi olarak kullanılır.
- Kısim yağar - Birbirinin içine geçirilerek tutturulan iki seyden birinde bulunan ekimtili parça...
- Ekme isini yapan - Diyar...
- Bir işin yapıldığı an, sıra.
- Kati iken sıvi haline geçen

Franko i los judios

«... Esta voluntad de ir hasta el bode del poder, este mesianismo político-religioso, tiene a no desar ninguna duda, al primer sef, a una nueva generación judía donde nunca la eskondió, i eksplika también el refugio ke los Judíos ke fuijan del masakro hitleriano topavan en las ambasadas españolas de Europa.»

Estas líneas son tomadas de un grande artículo aparecido en el journal «Le Figaro» escrito por Jacques Gillem-Surlon, konsakrado al jeneral Franko.

Todo en desandole la responsabilidad de su apresión, akilar lo ke sinialar.

Kuatro primios Nobel fueron dados a los de orijin judia

Sobre las once personas a los cuales fue dado el premio Nobel 1975, sea en grupo, sea envidivualmente, cuatro dentro los once son Judíos, eskrivio el journal «Jewish Chronicle», donde tomamos las líneas escritas mas abajo:

Eyos son los doctores David Baltimore i Howard Martin Temin (todos los dos por la medicina), Ben R. Mattelson (fizisien) i Leonide Kantorovich (sensia i economía).

El doctor Baltimore, ke es aedadado de 37 años, es profesor de mikrobiología en el Instituto de Tecnología del Massachusetts. El Dr. Howard Martin Temin aparti-

Tel-Aviv — Una delegación de los «amigos del Tsahal en Francia (Keren Or), es esperada en Israel por re metey por la entremiza del fonde por el bien-estar del soldado, 1000 katas de equipamiento deportivo ke sera distribuido a todas las unidades del Tsahal en Israel.

kucak dolusu

Çikas Nuvetas

EN YERUSHALAYIM, al Parlamento israeliano kon 57 bozes kontra 31 re-fuza una mosion de deskonfianza presentada por la oposicion nasionalista, sigun la kuala la aksuptacion de la desision del Konsilio de Segurria ke resale de kondisio-nes politik, el renuelamiento del mandato del ONU konstituo un «muy grave defekto politik para Israel». Sr. Rabin, akuzo la Siria, la Rusia i la Organización Palestina de meter emtrom-pesos a toda preva positiv el Mediano Oriente. « Al lugar de favorizar las tratativas entre Israel i sus vizi-nos, diso el, eyas buşkan a enflamar el problema palestino, como si este problem era la kavza fondamental del konflikto entre Israel i los Arabos ».

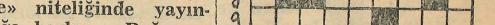
EN TEL-AVIV, el ministro de la Defensa israeliana, Sr. Simon Perez, dekla-ro a una kesion ke le fue pozada por el journal «Maariv» ke el bombardeamiento de las «bazas de los hedayim» por las fuertas del aire israelianas» era una opera-sion por empidir i no por una gerra». « La armada israeliana, diço el, ajisa sigun los ranseniamientos ke ob-tiene i minusiozamente kontrolados. Estos ransenia-mientos endikavan ke los fedayim eran prontos por pasar al atako kontra Israel ». Los korrespondientes militares israelianos eskriven ke el prensipal posto del komandamiento de la Organización Al Saika, en el sud del Liban, fue destruido por las bombas israelianas».

El mezmo dia los Palesti-nianos kon roketes atakaron las lokalidades israelianas Kiriat-Smoneh, Naharia, Sa fed i Metula. Sigun un porta boz palestino, esto fue una repuesta al atako eço por Israel a las bazas de los fedayim.

EN YERUSHALAYIM, aserkamiento de las fiestas de Noel i del Nuevo Anio

yapmak istiyenlere sözü edilen kitaplar kaynak niteliği ni taşır.

Efendim, matbanın Hans Gutenberg tarafından 1450 yılında icadından tam 20 yıl sonra, Musevi'lerin 1470 te İtalya'da İbranice harflerle kitap basmağa başladıkları görülür. Daha sonra İspanya'dan gelen Musevi'ler 1494 yılında İstanbul'da herkes-

(Devam 4 üncü de)

Bir Sezi : Ibrahim Safi

Uluslararası ressamımız Ibrahim Safi Ankara sergisinden hemen sonra, Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Galerisinde 1975 İstanbul Sergisini açtı.

Bilindiği gibi Almanya, Fransa, İtalya, Avusturya, Atina v.b. ülkelerde açtığı sergilerde uluslararası üne kavuşan değerli sanatçımız 7-16 Aralık İstanbul 1975 sergisini yüksək bir yapıyla açtı. Yüksekbesch tablo ile sergi açmak hemen hemen her ressam için erişilebilen bir nokta değildir. Bu durumu kendilerine ilettigimizde sunları söyledi: «Yetersizlik nedeniyle bu denli tabloyu sergiledim. Sergileyemediğim daha elli tablom var.»

Empresyonist ve klásik ekollerin karışımı (Neo Rembrandt) ve kendine özgü çalışmaların ürünləri olan tablolarla çok ilginç kompozis.

Hippylerle bir pazar günü

Geçen Haftadan devam

Memleketimize gelmelerini ise daha evvelden gelmiş olan arkadaşları öneriyorlar. Bumlardan başka suların akmamasından da kimse şikâyetçi değil. Biz de sıkâyetçi olamayız cünku sularımızı harcamıyor ve bizlere bırakıyorlar, eger kendi memleketterinde de sular akmasayı yine aynı şekilde hareket ederler mi, bilmiyorum.

Bildiğim bir diğer şey de o yamalı ve rengi kaçırmış pantalonları bit pazarında 350 T. Lirasına satmalarıdır. Bu durumda alan da satan da, durumdan memnun olmadıktan sonra bize bir şey demek kalmıyor. Bn pantolonlar ne kadar yamalı ve egek işlemeliyse o kadar değerli oluyorlar. Hippyler ashında

bizim gibi insanlar. Yalnız istedikleri tek sey dünyada barışın devamlı olmasıdır.

Kendileri bütün gün çalısmalar yalmazca sevişirler ve askin en güzeli isteklerini yerde kem gözlere alırmak sizin yapan bu gençlerin, bir diğer tutukları da geceleyin müzikle ugṛasmak ve sonrasında kendilerine göre Hilton Otelı olan uyu tuolumlarına girip hiç bir düşünceneye dalmaksızın uyumaktır.

Sizlere gerçek bir hippynin günlük yasantisını yerin de izlemeye çalışan ben, geceleyin herkesin yattığı ve uykuyla daldığı sıradan da uyku tuolumundan sıyrılmış evime geldim ve bu yazılı yaki kaybetmemekszin gençler için yazdım.

Gershon Ben-Ezra

SOLDAN SAĞA:

1. Pathcangillerden, yaprakları ve sırgınları acı bir bitki ve bunun toprak altındaki besinli yumruları...
2. Coşkun - Faydalı bir hayvan...
3. Doygu, azık - Üzüntüsü olmamaktan doğan ve düşüvuran gönül açılığı...
4. Sevi - Nefer.
5. Sıkıntı veren seyler veya kimse hakkında söyle olarak kullanılır.
6. Kışın yağı - Birbirinin içine geçirilerek tutturulan iki seyden birinde bulunan çökintili parça...
7. Ekme isini yapan - Diyar...
8. Bir işin yapıldığı an, sırı...
9. Katı iken sıvı haline geçen - Gümüş...

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1. Kurusun kırktı biri - Yapağı hasır üzerine yaydıktan ve ikisini birlikte dördükten sonra ayaklı basa basa ve yuvarlaya yuvarlaya meydana getirilen kaba kumas...
2. Ağız kavgası etmek.
3. Herhangi bir iş için izin verildiğini bildirmek üzere hükümetten alınan kâğıt..
4. Güçlü sevgi ve bağlılık duygusu - Hafif ıslaklık..
5. Paramızın simgesi - Bir buzdolabı, çamasır makinesi v.s. markası - Tavlada üç sayısı...
6. Meşhur bir ilim adamı..
7. Yama - Favori..
8. Gebelikte bazı yemekler den tiksini olmayacak seyler için asrı istek duyma..
9. Lokmanruhu - Ağrı, acı.

GEÇEN HAFTAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

- 1) Gaziantep.. 2) Azat.. Lena.. 3) Rayiç.. Ley.. 4) İşemek.. 5) İmam.. A.P.. 6) Zaten.. Adı.. 7) Ok.. Kantar.. 8) Nam.. Naima.. 9) Melz.. Az..
- YUKARIDAN AŞAĞIYA:
- 1) Garnizon.. 2) Aza.. Makam.. 3) Zayıfat.. Me.. 4) İtisim.. 5) Ce.. Nane.. 6) NL.. Ma.. Naz.. 7) Telepati.. 8) Enek.. Dana.. 9) Pay.. Kiraz..

Leon ESKENAZI

es aedadı de 37 años, es profesor de microbiología en el Instituto de Tecnología del Massachusetts. El Dr. Howard Martin Temin aparti- nidos. En 1951 se instaló en el Danmark donde lavoró con el profesor Bohr en el dominio de la física nuclear teórica.

Tel-Aviv — Una delegación de los «amigos del Tsalal en Francia (Keren Or), es esperada en Israel por re meter por la entremiza del fondo por el bienestar del soldado, 1000 casas de equipamiento deportivo ke sera distribuido a todas las unidades del Tsalal en Israel. La delegación sera compuesta de 25 personas incluyendo a Maurice Kahan. Esto aze años ke esta amikal, enteramente formada por Judios, lavora en favor del soldado israeliano, en el cuadro del (Keren-Or El Israel).

La delegación sera compuesta de 25 personas incluyendo a Maurice Kahan. Esto aze años ke esta amikal, enteramente formada por Judios, lavora en favor del soldado israeliano, en el cuadro del (Keren-Or El Israel).

El mismo dia los Palestinos kon roketes atacaron las localidades israelianas Kiriat-Simoneh, Naharia, Safed i Metula. Sigui un portaboz palestino, esto fue una repuesta al atako ego nor Israel a las bazas de los fedayim.

EN YERUSALAYIM, asercamiento de las fiestas de Noel i del Nuevo Año los terroristos aparejan un atako contra Israel por impedir el turismo ke en estos días, los turistas vienen por visitar los lugares sentos cristianos ke se topan en territorio israeliano.

Festival del Televizioni i Filmo judío

Yerusalayim — En Israel tendrá lugar el Primer Festival de Filmos Judíos sugeridos en todas las partes del mundo. Estos filmos ke son en cuenta de 150, sera un festival mundial de filmos i televizion. Entre estos filmos ay tambien akeos ke fueron eugados en los países árabes. Por ejemplo:

1 — Flight of the Holy Family, en Egipto.

2 — Strategies Tayets, en Siria.

3 — Great Doctors, Bulgaria.

El Primer Festival Mundial de Filmos i Televizion ke tendrá lugar en Yerusalayim kontinuara ses días del 24 al 0 octubre 1976.

Para este festival se rekoje deumentos i un grande juri eskojera el mejor filmo judío.

kucak dolusu para

YILIN DÖRDÜNCÜ ÇEKİLİŞİNDE
BİR KİŞİYE

50.000 LIRA

Ayrıca

10.000, 5.000, 1000,

500, 250 ve 100 er İsrailik

çesitli para ile

5000 liralık tahvil

ikramiyeleri

SON PARA YATIRMA

TARIHI

31 ARALIK 1975

ÇEKİLİŞ TARİHİ

22 MART 1976

BANKA
KOMERCİYALE
İTALYANA

İnci 4171

Türk Musevi Basınının tarihçesine ek

(Geçen sayıdan devam)

8. 1910-1914 «La Tribuna Liberal»
9. 1900-1903 «Li Revista Popular» (aylık dergi).
10. 1910-1914 «El Kirbaç Mois Levi)
- YERUSALAYIM BASINI**
1. 1871 «Havaselet» İ. D. Frumkin - Ezra Benveniste
2. 1894-1896 «El Progreso» Baruh Mitrahi.
3. 1894 «La Guerta de Flores» Yosef Rahamim - Natan Meyohas.
4. 1902 «La Guerta de Yerusalayim» Bension Taragano - Salomon Israel Seresli.
5. 1902 «El Trezoro de Azriel. Yerusalayim» Mois A.
6. 1903 «El Trezoro»
7. 1909 «El Liberal» Mois A. Azriel - Abraham Elmaleh.
8. 1909 «Yerusalayim»
9. 1909 «El Paradizo» Salomon Israel Seresli

KAHİRE BASINI:

1. 1909 «El Misraim» İsak Karmona, Mizah ilâvesi «El Klavo» (A. Galante tarfaından).
2. 1905-1908 «La Vara» Avraam Galante.
3. 1906 «La Tribuna» İsak Cesena.
4. 1907 «La Luz» Moses Benghait.

SOFYA BASINI:

1. 1890 «El Amigo del Pueblo» Samuel B. Elia.
2. 189...? «Demisôl Akermim» Baruh Ben İsak Mitrani.
3. 1896 «La Boz de Israel» Yeosua Kalev.
4. 1897 «El Progreso»
5. 1898 «La Verdad» Avraam M. Tadjer
6. 1906 «Ha Mişpat» Aaron Amar (önce Filibe'de)

TDV İSAM

Kütüphaneleri Arşivi

No 2E.2614

Nesim BENBANASTE YU

FİLİBE BASINI:

1. 1897 «El Dia» Marko Romano - Yaakov Kaled.
2. 1901 «Sofar» Marko Romano - Yaakov Kaled.

Değerli okurlarım, Türk - Musevi basınının tarihçesi daha önce belirttiğim şekilde İstanbul basını ile bir bütündür. O, her zaman ve her seye rağmen topluluğumuzun daha iyiye ve daha güzel gitmesi için çaba göstermiştir. Öte yandan denilecek odur ki, topluluğumuzda derli toplu bir arşiv bulunsayıdı, karanlığa gömülü değerler yerine, çöl ortasında modern fidanlıklarda yetişirilen çiçek gibi her zaman taze ve canlı kalabilecek, delil örnek, bilgi ve anılarla dolu paha biçilmez bir hazine olurdu..

Her neyse, 1846 yılından bu yana Türk - Musevi basınına kalemleri ile hizmet edip sonsuzluğa göç etmiş olanları rahmet ve minnetle anmayı görev bilirken, günümüzde Türk - Musevi basını temsil eden «SALOM» gazetesi ile onun sahip ve başyazarı sayın Avram Leyon'a geçen yıllarda verilen «Prof. A. Galante» ödülü örneği; sayın Dr. M. O. Albukrek, Hanri Eskenazi, Hoca İlyazar Menda, Jozef Habib Gevez, Moiz Alboher, E. Morguez Algranti, Elia Gayus gibi güclü kalemlerin bunca yıllık çalışmaları ödüllendirirse yeri vardır. Bu suretle Prof. A. Galante gibi bir edebiyat adamının adını hatırlatan ödül yine bu dalda çaba göstermiş olanlara verilmeli olur.

Süylenmesi bizden...

26.5.1976 SALOM

No. 1448

Türk Musevi Basınının tarihçesine ek

Bir süre önce «Türk - Musevi Basınının Tarihçesi» ile ilgili olarak yayınlanan iddiasız araştırma yazım üzere, «Türk Basınının Tarihçesi» ile ilgili bir kitap hazırlamakta olan sayın Zeyyad Ebuzziya (gazeteci - yazar, eski İstanbul Milletvekili) ile tanışma olanağını buldum.

Sayın yazarın, «Türk - Musevi Basını» 1853 yılında İstanbul'da değil de; 1846 yılında İzmir'de, «SAARE MIZRAH» (Doğunun Kapisi) adlı gazetenin yayılmasına ile başlar» uyarısı karşısında merhum Prof. A. Galante'nin «Histoire des Juifs d'Anatolie», «Les Juifs d'Izmir» (Smyrne) ile «La presse Judéo-espagnole mondiale» adlı kitaplarla kaynak sayılabilcek diğer eserlerde gerekli incelemeler yaparak su kesin sonuca vardım:

Türk - Musevi basını, İzmir'de 1846 yılında «Saare Mizrah» adlı gazetenin yayılmasına ile başlar. Su var ki, önceleri İzmir'de «Saare Mizrah» daha sonra İstanbul'da 1853 yılında yayınlanan «Or Israel»in yayın süreleri pe kuzun sürmez. Asıl gazetecilik İstanbul'da 1860 yılında Yehezkel Gabay'in yayınladığı «Journal Israelit» ile kendini gösterir.

Durum ne olursa olsun günümüzden tam 130 yıl önce İzmir'de insanlığın yararına açılan bu kapının hakkını çiğnememek için İzmir'de yayınlanmış adları ile yazarlarını sıralamak isterim. Buna göre:

İZMİR BASINI

1. 1946 «Saare Mizrah» (Puerta del Oriente) R. Pincherle.
2. 1871-1912 «La Esperanza» - Aaron de Yosef Hazan.
3. 1884 «La Verdad» Behor Benghiah.
- 4 — 1888 «Üstad» Mois Fresko.

Nesim BENBANASTE

- 5 — 1890-1922 «El Nouvelista» Yaakov Algrante (haftada 5).
6. 1897-1908 «El Meserret» Alexandr Benghiah
7. 1906 «El Komersial» Hizquia ve Gad Franko.
8. 1908 «La Boz del Puello» Yosef Romano.
9. 1908 «El Pregonero» Isak Kohen Arie.
10. 1909 «El Mazalozo» veya El Kismet Poeta (Mizahi).
11. 1909 «El Soytari» (Mizahi)
12. 1910-1922 «La Boz de İzmir» Behor Hana (İsgal kuvvetleri tarafından kaçıldı).
13. 1910 «Bayram» Yomtov Abuaf.
14. 1910 «El Guion» (Dergi)
15. 1912 «El Lavorador» Leon Behar
16. 1914 «Les Annales» Graziella Benghiah (Fransızca)
17. 17. 1919 «Şalom» Yosef Romano
18. 1921 «Haverenu» Mois David Gaon (İbranice)
19. 1923-1924 «El Mundo» Efraim Suhami

Musevi Basınıg Osmanlı İmparatorluğunun o zamanlı sınırları içinde bulunan Edirne, Selânik, Yerusalem, Kahire, Sofya ve Filibe'de görülür. Buna göre EDİRNE BASINI:

1. 1888 «Yosef Daat» veya «El Progreso» Ribi Avraam Danon.
2. ? «Asalom» Barah Ben Isak Mitrani
3. 1910 «La Boz de la Verdad» Yosef Barishak.

SELANİK BASINI:

1. 1865-1867 «El Lunar» Yuda Nahama.
2. 1869-1874 «Selanik»
3. 1874-1910 «La Epoka» Sadi Allevi.
4. 1897-1916 «El Avenir» Mois Aaron Malah

(Devamı 4 ünefde)

No. 1487 19.5.1976 SALOM

GENÇLERİN HÖŞÇİ

Yazmak veya yazmamak

Gegenlerde sayın Nesim Benbanaste'nin gerçekten kayda değer, ilginc bir inceleme yayınladı Türk - Muesevi basını üstünde. Bir zamanlar bu konuda oldukça gırışken bir toplum olduğu muzu öğrendik bu araştırmadan. Verilerden anlıyoruz ki bu gırışkenlik gittikçe azalmış, kurulan gazeteler fazla yaşamamışlar, gittikçe gazete birer birer yayından çekilmiş ve sonuc olarak elinizde okumakta olduğunuz Salom gazete, si kalması.

Bu niye böyle olmuştur? Toplumlar söyle bir doğal evrimleri vardır, önceleri toplumda okuma yazma bilen yoktur, zamanla ve madde olanakların artmasıyla bu engel aşılır, ortaokula gitmiş olanlar bir hal alır hatta bir takım bireyler üniversiteye de gitmeye başlamışlardır, evlerde gazete okumak yavaş yavaş vazgeçilmez bir gereksinme halini alır, derken kitaplara geçirilir, toplumda bireyler çevrelerindeki ve dünyadaki sanat olaylarıyla ilgilenemeye ve kateda bulunmaya başlarlar, bu durumda toplum arzulanan kültür aşamasına geçmiştir. Bu durumda eneller genellikle iki grupta toplanırlar, ya toplum kültürel gelişme göstermesine rağmen maddi sıkıntılardan cinedir, ya da toplumda fikir özgürlüğü yoktur, bir sansür gecerlidir.

Avram MIZRAHI

Bu bütün söyleklerimi Türk - Musevi toplumuna uygulayalım, bütün toplum çok süük okuma yazma bilimkette, madde olanaklara da sahip durumdadır. Hiçbir sansür de yoktur. Gene de bütün bunlara karşın bol renkli resmî gazeteleri okumakta israr etmekte, fotomadan vazgeçmemektedir. Denebilir ki kültürel gelişmenin olmasında toplumu hiçbir şekilde irgalamamaktadır. Başka yazılmızda da belirttiğimiz gibi bu toplum için aslan madde varlığı coğaltılmıştır. İşte b uyuzdendir ki yayın havâsında ve Türkiye içindeki gazetelerin sayısı gittikçe azalmış ve kalan tek gazete Salom binbir zorluklar içinde eikabilmektedir.

Bize toplum bir silkinme ve gününe biraz da kültürel yaşama çevirmeye çalışmadır, yaşadığımız çevreye kendimizden bırakacağımız izlerden bir neden olumlu çalışmalar yapan ve genc kalemlere yer veren bu gazete olmasın? 500 seneye yaklaşan tarihimize boyunca iz bırakacak herhangi bir yarın yaratmamış ve düşünce ve sanat hayatını etkileyecek bir kişi yetistiremememştir. Kültürel gelişme bakımından «kanaatkâr» davranışının hiçbir anlam yoktur.

Yaşamağa Devam

Gegen Haftadan devam

Tel-Haşomer'de bulundumun altıncı ayında, idrar yollarında baş gösteren arıza yüzünden ameliyat oldum. Hastanede bir yıl kaldım, Çıkışından iki ay evvel Savunma Bakanlığı bana bir otomobil verdi. Hastaneyi kendi idare ettiğim otomobil ile terk ettim. Bir yıl ve iki ay sonra eve dönüyorum.

Hastaneden eve döndüğümde hayatı yalnız değildim. Gelecekte esim olacak bir kız arkadaşım vardı. Kendisini Tel-Haşomer'de iken tanıdım. Hastanede beynimle beraber tedavi gören bir gene daha vardı. Bir gün kızardesi kendisini ziyarete gelmişti. Bu vesile ile taşnikti. Kısa bir zamanda aramızda bir dostluk doğuyordu. Kararımızın ciddi olduğunu göstermek için, düğün davetiyesini bastırıldı ve kendilerine teslim etti. O zaman işin ciddi olduğunu anladılar, iki aile birleşip evlenmemimize karar verdiler.

24.8.1970 tarihinde evlendim. Simdiki oturduğumuz ev, daha evlenmeden bir yıl evvel hazır idi. Evlendikten sonra hazır olan evimize tarsındık.

Daimi muayene ve tedavi ile vaktimi geçirdiğim için altı yıl çalışmam imkânımı bulmadım. Son olarak Kudüs'te bulunan Hadasa Hastanesinde yattım ve ameliyatı yapıldı.

Bu hafta bize belediye cevaplar «Ortak». Bu rumuz sahibinin gazetemize gelerek mektuplarını almasını rica ederiz.

—oo—

Bu hafta bize gelen cevaplar «Yakışıklı», «Gerçek ve öz». Bu rumuz sahiplerinin gazetemize gelerek mektuplarını almasını rica ederiz.

27 yaşında iyice aileye mensup yakışıklı bir gençim.

İyi bir isim var.

Dansı, müziği, tiyatroyu ve sinemayı severim.

Beni yalnızlıkta kurtaracak tatlı ve cici bir kızla tanışın mutlu bir yuva kurmak istiyorum.

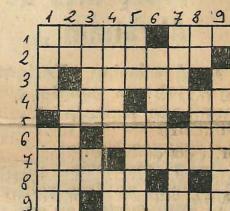
«Yalnızlıktan bıktım»

—oo—

28 yaşında her türlü iyi ve güzel olan her şeyi seven ve sevdire bilen bir gençim, yasına uygun bir bayanla sıkı bir yuva kurmak arzusundayım.

«Emanuela»

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Peklik - Bayır..
- 2 — Telikin etmek..
- 3 — Dükkan yamağı..
- 4 — Eskiden aşağı tabaka halkına denir..
- 5 — Divan edebiyati şairlerinden..
- 6 — Yerine koyma - Utanma..
- 7 — Köpek - Azik..
- 8 — Mesafe - Postu değerli bir hayatı..
- 9 — Kuzyey..
- 10 — Genişlik - Mukavva..

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

- 1 — Siyah - Yedirip içirme..
- 2 — Yemek - Camekân..
- 3 — Kesme aletidir - Amerikiyum simgesi..
- 4 — Genellikle ne çok soğuk ne de çok sıcak iklimlere verilen ad - Beyaz..
- 5 — İnce perde - Allah..
- 6 — Maddi olmayan..
- 7 — Lâtiye - Havada çok miktarda bulunan gaz..
- 8 — İlâve - Danslı ve resmi giyimli gece toplantıları..
- 9 — İnat eden..

GECEN HAFTAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

Jovenas judias ke kerian Los fuiresen de la Siria fueron matadas salvajamente del Li i isra

El jurnal «Chicago Daily los kuerpos de las cuatro News» en su numero del 2 Judias era nkemados kon a janvie publia una novela pro sid, sus figuras eran desko viniendo de Paris ke eskri nosidas ke no se pudia enve la deklarasion dada por tender kem son. Fue grasiás una jovena de 24 años ke a un pedasiko de papel ke pudo fuir de iSria. El journal eskrije la matansina de tita, este pedasiko de papel cuatro jovenas judias sirianas serka la frontier libaneza. En un proceso ke tuvo lugar kon las puertas seradas tres jovenas judias avian sido akuzadas de aver de Siria. Camila dijo: «Los ego krimes Entre mientras a la siguida de las protestas viuidas de todas las partes del mundo, los terminos de la akuzacion fue trokada.

Avlando de la atmosfera ke reyna en el kartie judio se pudo entender sus idanlos tremientos Palestina en via entrada. Toda enfotida por la S del bero de Palestina, organizacion grandes mu en el Liban, militar es r mandar fuente. Entre mie estas deklaraciones i moderana, el gove sigue kon g los evenementos delante zen ke mezmistro, Sr. R. Kissinger tezado el vizir los Estados U por la fin de

El governo Israeliano metio Sansura sovella Prensa

Yerusalayim — El goveno secreto mandados a los no israeliano, no pudiendo governos extranjeros, i resienten el respeto de los vos de estos governos, ansi ekretos de sus diskusiones ke toda rankontra secreto de sus desisiones, adopto de dirigentes israelianos kon una ley por la solucion de los representantes ofisieles asilir. Son los jurnalistas ke seran kondanados i konfesos relaciones kon Israel, sera inuan a publicar siertas «kozas dijas por otros» donde se danio traido a la seguridad de miembros del governo ta del paiz». Kada jurnalista en muy liberos en sus avlas. Por endeantre, la publicacion de informaciones de karakter politik, por ejemplo, danado a una prision asta os mesajes ke devan kedar kinze anios».

Una mezura ke mança

“La buena renome de la demokrasia ,

Para ke estas desisiones nistro i al ministro de los sean metidas en aplikasion Ecos estranjeros. Es menester ke sean apruvalas por la komision de los Ecos estranjeros i de la Defensa de la Keneset. Apenas en secreto de un representante sovietico en Israel i la desision del governo fue konosida toda la prensa del Konsilio de prensa, imediatamente e nla radio i en la television protestaron esta desision ke la kalfiaron graves danios a la libertad de la avla i el empesijo de una entolerave sansura politik». El komite de los directores de los jurnalistas i la Asociacion de los jurnalistas euzgan «absolutamente enjustificado una mezura ke viene sin razon mancar gravemente la buena renome de la remokrasia israeliana».

Los directores de los jurnalistas por la primera vez se ven, de avizar una desision ke amengua la libertad de la avla sin aver sido, como en los kavzos presidentes, kontaktados de antes. Es kada

Yigal Al esperar u moderar parte lo

Por su parte de los Ecos Israel Sr. Yitzhak Rabin en Yerushalai de los paxatitud Konsilio de novla, diso evitar un ve

Precizamente «un desativitivo» los Ecos Israel avian fiksar una no regretan los Israeliade de Vidro de

Armas para el

La Fransia armas al Ejercito sar las armas la gerra de la enformacion